

Norsk barnelegeforening
Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening
Norsk psykiatrisk forening
Norsk forening for allmennmedisin
Allmennlegeforeningen
Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering
Leger i samfunnsmedisinsk arbeid
Norsk samfunnsmedisinsk forening
Norsk oftalmologisk forening
Norsk forening for otorhinolaryngologi, hode- og halskirurgi

Deres ref.:

Vår ref.: 16/6543

Dato: 09.12.2016

Høring - NOU 2016:17 På lik linje. Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming

Barne- og likestillingsdepartementet har sendt *NOU 2016: 17 På lik linje* på høring. Utvalget fikk i oppdrag å utrede og fremme forslag til konkrete tiltak for å styrke grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemming, slik at nasjonale politiske mål om likestilling og likeverd, selvbestemmelse, deltakelse og integrering innfris. Utvalget foreslår tiltak på åtte innsatsområder som de mener er nødvendige for at utviklingshemmede skal få oppfylt sine grunnleggende rettigheter på lik linje med andre.

"God helse og omsorg" er et av innsatsområdene (kapittel 22). Utvalget anbefaler:

1) En ny lovbestemmelse om rett til individuell tilrettelegging av helse- og omsorgstjenester

Utvalgets foreslår å ta inn nye lovbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven som presiserer at den enkelte pasient eller bruker gis et individuelt tilrettelagt tjenestetilbud.

2) Å styrke kapasitet og bemanning i habiliteringstilbudet

Utvalget anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet pålegger de regionale helseforetakene å styrke kompetanse og bemanning på habiliteringsfeltet, slik at ressurser svarer til det som anbefales i veileder om habilitering fra Helsedirektoratet fra 2009. Videre anbefaler utvalget at habiliteringstjenestene får i oppgave å kvalitetssikre og utvikle metoder for konkret bruk av tvang, og veilede kommunene i tvangsbruk.

3) Å utarbeide en veileder for helseoppfølging av personer med utviklingshemming

Utvalget anbefaler at Helsedirektoratet utarbeider en veileder til fastleger som inneholder:

- Anbefaling om å tilby regelmessig helsesjekk av personer med utviklingshemming over 18 år
- Sjekkliste over undersøkelser og prøver fastlegen bør utføre ved helsesjekk
- Informasjonsmateriell om regelmessig helsesjekk av utviklingshemmede.
- Skisse av tilrettelagt helseoppfølgingsplan for personer med utviklingshemming, for å gjøre det enklere for personer med utviklingshemming å følge opp legens anbefalinger.

4) Delsamarbeidsavtaler om habilitering

Loven pålegger helseforetak og kommuner å lage retningslinjer for samarbeid knyttet til habilitering. De fleste foretak har ikke laget egne samarbeidsavtaler på dette feltet. Utvalget anbefaler at alle helseforetak instrueres i å lage samarbeidsavtaler om habilitering.

5) Nye lovbestemmelser om barns beste

Barns rettigheter etter Grunnloven og barnekonvensjonen er i dag ikke innarbeidet i helse- og omsorgstjenesteloven eller spesialisthelsetjenesteloven. Utvalget foreslår at prinsippet om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger som gjelder eller berører barn bør innarbeides i helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven.

6) Kvalitetssikring av tilbudet i avlastnings- og barneboliger

Utvalget anbefaler at det opprettes en godkjenningsordning for private og offentlige virksomheter som driver avlastnings- eller barnebolig tilsvarende forskriften som gjelder for barneverninstitusjoner. Videre anbefaler utvalget en egen kvalitetsforskrift for avlastnings- og barneboliger med krav som tilsvarer de som gjelder for barneverninstitusjoner. Utvalget anbefaler også at tilsynet med barne- og avlastningsboliger styrkes ved at fylkesmannen pålegges å drive stedlig tilsyn, og gis kompetanse til å pålegge retting eller avvikling ved uforsvarlig drift.

To av de andre innsatsområdene utvalget setter opp er også relevante for helsepersonell:

– Utvalget anbefaler et løft innen kompetanse og kunnskap. Dette inkluderer blant annet utarbeiding av grunnkurs for å arbeide i tjenestene til utviklingshemmede i helse- og omsorgssektoren (s. 207).

– Utvalgets kartlegging påviser særlig manglende koordinering mellom helse- og omsorgssektoren og opplæringssektoren i kommunen, mellom spesialisthelsetjenesten og kommunal helse- og omsorgstjeneste om habilitering og koordinering mellom helse- og omsorgssektoren og areal- og plansektoren om bolig. Utvalget anbefaler derfor at kommunenes generelle plikt til å sikre god koordinering av tjenester formuleres tydeligere i kommuneloven (s. 208).

Les mer på Barne- og likestillingsdepartementets sider:

https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---nou-201617-pa-lik-linje.-atte-loft-for-a-realisere-grunnleggende-rettigheter-for-personer-med-utviklingshemming/id2521939/?utm_source=www.regjeringen.no&utm_medium=epost&utm_campaign=H%C3%B8ringer-02.12.2016

Dersom høringen virker relevant, bes det om at innspill sendes til Legeforeningen innen **27. januar**. Det bes om at innspillene lastes opp direkte på Legeforeningens nettsider.

Høringen finnes på **Legeforeningen.no** under **Legeforeningens politikk – Høringer**

Med hilsen

Den norske legeforening

Sara Underland Mjelva

Helsepolitisk rådgiver